

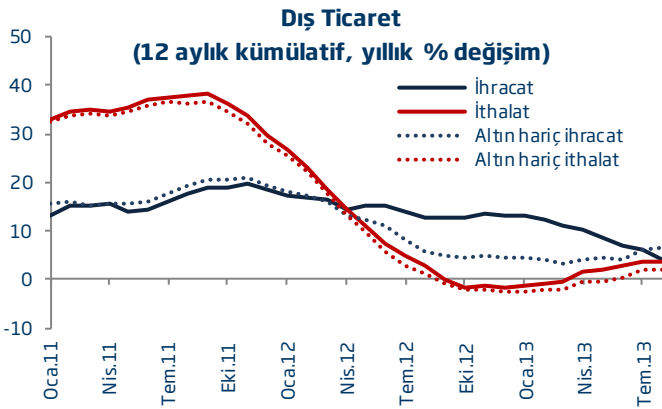
Dış Ticaret Dengesi - Ağustos 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

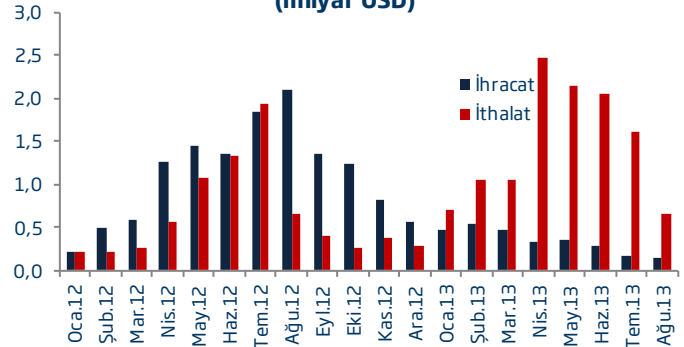
Ağustos ayında dış ticaret açığı 7 milyar USD ile beklentilerin altında gerçekleşti.

TÜİK tarafından açıklanan verilere göre, Ağustos ayında ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %12,9 azalarak yaklaşık son dört yılın en sert düşüşünü sergilemiş ve 11,2 milyar USD düzeyine gerilemiştir. İthalat da aynı dönemde %3,4 oranında düşerek 18,2 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığındaki genişleme azalan ithalata bağlı olarak geçtiğimiz iki aya kıyasla ivme kaybederken, geçtiğimiz yılın aynı ayına göre ihracatın ithalatı karşılama oranı da 6,7 puan gerileyerek %61,4 olmuştur. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış dış ticaret verilerine bakıldığında ise, Ağustos ayında ithalatın bir önceki aya göre %5,5 oranında azaldığı, ihracatın ise aynı dönemde %0,1'lik bir artış ile nispeten yatay seyrettiği görülmektedir.

Ağustos ayında dış ticaret açığının beklentilerin altında gerçekleşmesinde mineral yakıtlar ve yağlar ithalatının yıllık bazda %14,4 oranında azalması etkili olmuştur. Son aylarda yüksek düzeyde gerçekleşen altın ithalatı, Ağustos ayında bir önceki yılın aynı ayına göre önemli bir değişim göstermezken, yılbaşından bu yana gerçekleşen aylık altın ithalatı ortalamasının oldukça altında kalmıştır. Diğer taraftan, Ağustos ayında altın ihracatı 159 milyon USD ile son 22 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşmiştir. Bu gelişme dış ticaret dengesini olumsuz yönde etkilese de altın ticaretinden arındırılmış dış ticaret verilerine bakıldığında Ağustos ayında ihracatın ılımlı bir artış

Altın Dış Ticareti (milyar USD)

kaydetmiş olması dikkat çekmektedir. Nitekim, altın hariç tutulduğunda Ağustos ayında ihracat hacmi bir önceki yılın aynı ayına göre %2,7 oranında genişlemiştir.

Yılın ilk sekiz ayında dış ticaret açığında gerçekleşen artış %18,3...

2013 yılının ilk sekiz aylık dönemi değerlendirildiğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre ihracatın %0,5 oranında daraldığı, ithalatın ise %6,3 oranında genişlediği görülmektedir. Dış ticaret açığı da aynı dönemde %18,3 oranında artarak 67,6 milyar USD'ye ulaşmıştır. Altın ticareti hariç tutulduğunda ise, 2013'ün ilk sekiz ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla ihracatın %6,6, ithalatın da %3,0 oranında artış kaydettiği görülmektedir. Söz konusu dönemde altın hariç dış ticaret açığı da %2,5 oranında daralmıştır.

Ağustos ayında motorlu kara taşıtları ihracatı yıllık bazda %19,5 oranında arttı.

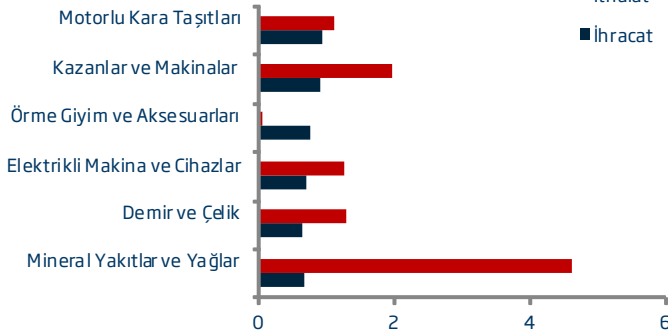
Fasillara göre dış ticaret verileri incelendiğinde, Ağustos ayında en çok ihracat gerçekleştirilen fasıl olan motorlu kara taşıtlarında ihracatın yıllık bazda %19,5 ile hızlı bir yükseliş sergilediği görülmektedir. Söz konusu dönemde motorlu kara taşıtlarından sonra en çok ihracatı yapılan ikinci fasıl olan kazanlar ve makinalarda ise %2'lik düşüş gerçekleşmiştir. Son aylarda gerileme eğiliminde olan demir ve çelik ihracatı Ağustos ayında da bir önceki yılın aynı ayına göre %33,5 oranında düşüş kaydetmiştir.

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)					
	Ağustos		Değişim	Ocak-Ağustos		Değişim
	2012	2013	(%)	2012	2013	(%)
İhracat	12,8	11,2	-12,9	100,0	99,4	-0,5
İthalat	18,8	18,2	-3,4	157,1	167,0	6,3
Dış Ticaret Dengesi	-6,0	-7,0	17,0	-57,1	-67,6	18,3
Karşılama Oranı (%)	68,1	61,4	-	63,6	59,5	-

Kaynak: TÜİK

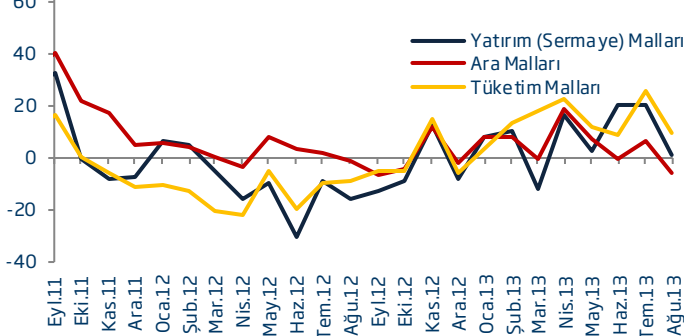
Dış Ticaret Dengesi - Ağustos 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

En Çok İhracat Yapılan İlk 6 Fasıllar
(Ağustos 2013, milyar USD)

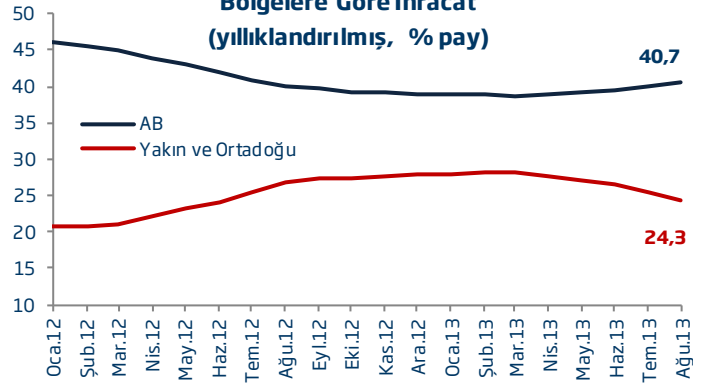
Tüketim malı ithalatı Temmuz ayındaki hızlı artışın ardından Ağustos ayında ivme kaybetti.

İthalat verileri geniş ekonomik sınıflandırmaya göre değerlendirildiğinde, tüketim malı ithalatında Temmuz ayındaki yıllık %25,5'lik hızlı artışın yerini %9,6'lık daha ılımlı bir artışa bıraktığı görülmektedir. Ayrıca, yatırım malı ithalatında gözlenen sert ivme kaybı da dikkat çekmektedir. Temmuz ayında yıllık bazda %19,8 artış kaydeden yatırım malı ithalatı Ağustos ayında %0,9'luk sınırlı bir artışla 2,6 milyar USD seviyesinde gerçekleşmiştir. Söz konusu veriler, enerji ithalatındaki düşüş de dikkate alındığında, iç talepteki toparlanmanın ivme kaybettiğine işaret etmektedir.

Geniş Ekonomik Sınıflandırmaya Göre İthalat
(Yıllık % Değişim)

Avrupa Birliği ülkelerinin ihracattaki payı Ağustos ayında %41,4 seviyesine yükseldi.

Avrupa Birliği ülkelerine gerçekleştirilen ihracatın toplam ihracat içindeki payı artmaya devam etmiştir. Ağustos 2012'de Avrupa Birliği ülkelerine yapılan ihracatın toplam ihracatın %33,7'si iken, bu oran Ağustos 2013'te %41,4 seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte, Ağustos 2012'de

Bölgelere Göre İhracat
(Yıllıklandırılmış, % pay)

toplam ihracatın %37,4'ünü oluşturan Yakın ve Ortadoğu ülkelerinin payı ise altın ihracatındaki yavaşlamanın etkisiyle Ağustos 2013 itibarıyla %21,6 düzeyine gerilemiştir.

Ülke bazında dış ticaret verilerine bakıldığında en büyük ihracat pazarının Almanya, en çok ithalat yapılan ülkenin ise Rusya olmaya devam ettiği görülmektedir. Ağustos ayında Almanya'ya yapılan ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %4,1 oranında artarken, Rusya'dan yapılan ithalat da aynı dönemde %3,2 yükseliş kaydetmiştir.

Beklentiler...

Dış ticaret açığının Ağustos ayında beklentilerin altında gerçekleşmesinde enerji ithalatında gözlenen düşüşün önemli rol oynadığı görülmektedir. Ayrıca ilgili dönemde tüketim malı ithalatında gözlenen ivme kaybı da dikkat çekmektedir. İhracatın seyrinde ise Avrupa Birliği ülkelerindeki toparlanma yakından takip edilmeye devam edilmektedir. Eylül ayında, bir önceki ayla kıyaslandığında, Suriye kaynaklı belirsizliklerin yarattığı ekonomik risklerin de büyük oranda azalmış olması dış ticaret verilerinin önümüzdeki dönemdeki seyrini açısından olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmektedir.

Dış Ticaret Dengesi - Ağustos 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.